

การดำเนินงานรายตำบล (TSI)

ตำบลเชียงบาน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา

ศักยภาพตำบล

ประเมิน (ก่อน) : ตำบลมุ่งสู่ความพอเพียง

ประเมิน (หลัง) : ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน

▲ ข้อมูลพื้นที่ตำบล

ตำบลเชียงบาน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ประกอบด้วย 11 หมู่บ้าน เป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท เป็นที่ตั้งของชุมชนชาวไทลื้อที่สามารถรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทลื้อไว้ได้อย่างดี ตำบลเชียงบานมีจุดเด่นหรือจุดแข็งทางด้านวัฒนธรรมและเศรษฐกิจหลายประการ อาทิเช่น การเป็นชุมชนกอผ้าลายไทลื้อ (หมู่ 2 บ้านทุ่งมอก) การทำเกษตรอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ (หมู่ 11 บ้านฝั่งแวน) การรวมกลุ่มทำอาหารและสมุนไพรเพื่อสุขภาพ (หมู่ 2 บ้านทุ่งมอก) เป็นต้น

▲ TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

จากข้อมูลความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านความเป็นอยู่ ด้านการศึกษา ด้านรายได้ และด้านการเข้าถึงบริการรัฐ ตำบลเชียงบานมีความต้องการพื้นฐานในด้านการศึกษามากที่สุด ในขณะที่อีก 4 มิติ ประชากรได้รับความต้องการในระดับที่เพียงพอแล้ว

▲ การพัฒนาพื้นที่

โจทย์พื้นที่

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพ และส่งเสริมการเข้าถึงสวัสดิการสังคมของแรงงานนอกระบบในตำบล

กิจกรรมที่ดำเนินการ

- การศึกษาการใช้สมุนไพร ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผลิตภัณฑ์ชุมชน
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางสุขภาพจากทรัพยากรภายในตำบล และสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์
- การพัฒนากระบวนการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มพช.)
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตให้แก่ชุมชน
- การสร้างการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม
- การส่งเสริมการเข้าถึงสวัสดิการสังคมของแรงงานนอกระบบ

▲ กลไกการดำเนินงาน

1. การศึกษาบริบทพื้นที่ สำรองความต้องการ/ปัญหาของชุมชนและผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่ต้องการพัฒนา
2. ประชุมคณะทำงานร่วมกับพื้นที่และผู้จ้างงานในพื้นที่ เพื่อกำหนดวิธีการแก้ไขปัญห
3. พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน อบรม/ฝึกทักษะที่จำเป็นให้แก่ผู้ประกอบการ/ประชาชนในพื้นที่

▲ ผลลัพธ์

1. การจ้างงาน (21 อัตรา) ประกอบด้วย
  - บัณฑิตจบใหม่ 11 อัตรา , นักศึกษา 5 อัตรา , ประชาชน 5 อัตรา
2. การพัฒนาทักษะ 4 ด้าน ประกอบด้วย
  - ทักษะด้านการเงิน (Financial Literacy), ทักษะด้านสังคม (Social Literacy), ทักษะด้านดิจิทัล (Digital Literacy), ทักษะด้านภาษา (Language Literacy)
3. การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ
  - มีการทำงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ ผู้ประกอบการและประชาชนในการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ และสร้างช่องทางการขายทางออนไลน์ให้แก่ผลิตภัณฑ์ มีการอบรมให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ รวมถึงการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
4. การจัดทำข้อมูล Thailand Community Data (TCD) จำนวน 384 ข้อมูล

▲ ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

- อยู่ระหว่างการประเมินผล

▲ ผลลัพธ์เชิงสังคม

ชุมชนมีความตื่นตัวและให้ความสำคัญร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่เป็นอย่างดี ตั้งแต่การให้ข้อมูล การออกแบบวิธีการทำงาน และการรับประโยชน์จากผลการดำเนินงาน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสืบทอดภูมิปัญญาไทลื้อ

▲ ข้อเสนอแนะ

ระยะเวลาในการดำเนินงานมีจำกัด ทำให้ประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดจากโครงการได้ลำบาก อาจต้องมีการเพิ่มระยะเวลาในการปฏิบัติงานมากขึ้น อีกทั้งการบริหารงบประมาณมีความซับซ้อนและข้อจำกัดในการเบิกจ่าย ทำให้สนับสนุนชุมชนได้จำกัด ในระยะถัดไปควรมีมาตรการหรือแนวทางการเบิกจ่ายที่สะดวก รวดเร็ว และตรวจสอบได้

ผู้รับผิดชอบ : รองศาสตราจารย์ ดร. เกษิขกร สุธงศ์ศักดิ์ เส้าแก้ว
เบอร์ติดต่อ : 08 1554 9291 หน่วยงาน : คณะเกษตรศาสตร์